

Maxim Shalygin laat acht saxofoons bruut branden

Bij de goed bezochte concerten van November Music waren die van koren uit Brabant een openbaring.

René van Peer

RECENSIE

Negentig concerten telde festival November Music dit jaar. Als rode draad fungeerden optredens van Brabantse kwaliteitskoren. Daarnaast had het Bossche festival met het Duitse Ensemble Modern een absoluut topgezelschap in huis. De concerten waren goed bezocht, al kon de organisatie nog geen exacte aantallen noemen.

Verpletterend. Adembenemend.

Het is niet moeilijk om het meest indrukwekkende concert in November Music aan te wijzen. Dat was het vurige *Todos los Fuegos el Fuego* van Maxim Shalygin, geschreven voor acht saxofoons. Gehuld in het zwart en op blote voeten, dirigeerde hij de musici met afgemeten gebaren. Ze speelden zaterdag meer dan een uur lang met bijna bovenmenselijke toewijding en beheersing. Regelmatig namen musici andere instrumenten ter hand, waardoor de kleuring van het geluid steeds kon veranderen. De muziek was intens, wisselde van ingetogen schoonheid tot droog ratelende ritmes en barse, brute samenklanken. Een aangrijpende belevenis, daar wa-

Het zieloze muzikale bouwsel van Enno Poppe was niet om door te komen

ren de toehoorders het wel over eens.

Andere hoogtepunten waren *Solstices* van Georg-Friedrich Haas, dat in een vrijwel complete duisternis gespeeld werd, en *The W.A.L.L.* van Aart Strootman. De laatste was geschreven voor vier gitaristen en vier slagwerkers, die

een reusachtige verticale marimba met 320 toetsen bespeelden.

De Brabantse koren waren een openbaring. Het Tilburgse Ad Paronassum maakte gisteren grote indruk met *Paraklitikon*, een vroeg werk van festivalcomponiste Caliope Tsoupaki. In een cirkel, opgesteld onder de koepel van het Iheronimus Bosch Art Center, lieten ze lange, dooreenstrengelende lijnen neerdalen op het publiek.

Krankzinnig

De moeite waard waren ook optredens van het Brabant Koor, dat bewondering afdwong met een krankzinnig moeilijk stuk van Alfred Momotenko, en Collegium Vocale Eindhoven. Dieptepunten

waren er amper, al was het zieloze muzikale bouwsel van Enno Poppe, bewonderenswaardig precies gespeeld door Ensemble Modern, niet om door te komen.

De komende editie staat al in de steigers. De vooraanstaande Finse componiste Kaija Saariaho wordt *composer in focus*, met onder meer een groot opdrachtwerk. Voor het Bosch Requiem tekent de van oorsprong Koreaanse componiste Seung-Won Oh. Zangeres Nora Fischer, zowel thuis in klassiek als in pop-georiënteerde muziek, wordt de artist in residence.

■ November Music. Gezien op diverse locaties in Den Bosch in de afgelopen tien dagen.